

№ 24/1963.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l-
s e s framställning till Ålands landsting
med förslag till landskapslag angående änd-
ring av landskapslagen om allmänna vägar i
landskapet Åland.

Genom lag av den 9 augusti innevarande år (FFS 404/1963) har rikets lag om allmänna vägar blivit i vissa avseenden ändrad. Ändringarna hänföra sig närmast till de nya behov, som uppstått i samband med motorfordonstrafikens snabba tillväxt. I regeringens proposition framhålles sålunda, att bilbeståndet i landet från slutet av år 1952, då antalet bilar var 101.252, till utgången av år 1962 ökat till 349.888. I landskapet äro motsvarande siffror 802 och 2.611. Härtill kommer en hög grad ökad långfärdstrafik, både i form av turism och i form av långväga lasttrafik. För landskapets del kan dessutom observeras, att bilfärjetrafiken under de senaste åren ytterligare accentuerat denna utveckling.

Ehuru landskapet tillssvidare icke haft att räkna med en betydande genomfartstrafik på vägarna, synes utvecklingen gå mot en fortsatt ökning av långfärdstrafiken och en framtida betydande genomfartstrafik genom landskapet torde vara att räkna med. Med anledning härav föreligger anledning till att i landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57) intaga de kompletterande stadganden, som infördes i riket genom ovannämnda lag.

Landskapsstyrelsen föreslår, att endast de ändrade momenten tagas in i lagen. Ett sådant förfarande underlättar betydligt den praktiska användningen av författningarna, då ändringarna i lagtexten lättare återfinnas vid jämförelsen med tidigare gällande stadganden. I Sverige tillämpas detta förfaringssätt i stor utsträckning i Svensk författningssamling. Skulle i något fall oklarhet kunna befaras, bör givetvis hela paragrafen intagas i lagtexten. Också i Finlands författningssamling har man mer och mer börjat övergå till detta förfaringssätt. Landskapsstyrelsen föreslår därför, att också i Ålands författningssamling detta system skulle införas.

3 §. Motorfordonstrafiken från landskapet till Sverige har till största delen hittills gått över Mariehamns Västerhamn men till en viss del också över Berghamn i Eckerö. På grund härav och då i framtiden också andra angöringspunkter kunna tänkas, borde till vägområde också hänföras sådana områden, som erfordras för tull- och passkontrollens handhavande vid gränsstationer.

För att möjliggöra anläggande av från huvudväg avskilda områden för

trafikanternas vila, förplägnad och för fordonsservice borde också härför nödiga områden räknas till vägs biområden. Såväl i riket som i Sverige har sådana områden visat sig erforderliga. Ehuru landskapets vägnät icke ger möjlighet till egentliga långfärder, torde dock på några platser sådana anläggningar vara erforderliga. I det fall att förplägningsrörelse eller servicestation uppföres på sådant område torde detta ske på grund av avtal med en privatnäringsidkare, varvid områdets underhåll samtidigt regleras på lämpligt sätt (11 §).

11 §. Förutom den ovannämnda ändringen av 4 mom. bör 4 punkten i 2 mom. ändras till "---- isväg i stället för färj- eller båtförbindelse ----"

18 §. Sedan bilfärjetrafiken tilltagit i omfattning mycket snabbt under de senaste åren och frigående färjor numera på många håll komplettera landsvägsnätet, har det visat sig nödvändigt att frångå den tidigare regeln, att all trafik med landsvägsfärjor skall vara avgiftsfri. Man skiljer härvid mellan s.k. linstyrd färja, med vilken frambefordran är avgiftsfri, och frigående färja, för vilken befodringsavgift kan fastställas. Då avsikten nu i riket är att fastställa avgift på åtminstone vissa frigående färjor, bör också i landskapet avgift uppbäras på motsvarande färjor med hänsyn till compensationen av landskapets utgifter. Landskapsstyrelsen anser, att dessa avgifter sedan rikets förordning härom utfärdats kunde fastställas av landskapsstyrelsen enligt samma grunder, som gälla i riket. I stället för begreppet 'linstyrd färja' föreslås 'kabelfärja'.

29 §. Ändringen av 3 § 2 mom. förutsätter ett tillägg till 3 mom. i denna paragraf.

33 §. Hänvisningen i 2 mom. till 36 § bör rätteligen vara en hänvisning till 37 §. Stadgandet torde dessutom kompletteras med orden "eller annan expropriationsförrättning".

46 §. Stadgandet borde kompletteras beträffande möjligheterna att företaga undersökningar och förberedande åtgärder för vägbygge på fastighets mark.

47 §. En komplettering av detta stadgande är jämväl behövlig. Observeras bör, att för ändamålet icke får tagas mark i anspråk utan ersättning om därigenom tillfogas jordägaren nämnvärt men.

50 §. Då svårigheter kunna uppstå vid handläggningen av fråga om anslutning av enskild väg till landsväg på den grund, att landskapsstyrelsen icke kan nå alla delägare i vägen med skriftliga meddelanden borde delgivning ske genom offentlig kungörelse.

Dessutom har i riket 12 § VägL ändrats så, att numera också bygde-

-3-

vägar i regel skola hållas farbara för motorfordon under vintern. Då likväl landskapets väglag redan i sin ursprungliga lydelse förutsatta detta, påkallas härav ingen ändring av landskapslagen.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vörd- samt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om allmänna vägar i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 3 § 1 och 2 mom., 11 § 2 och 4 mom., 18 §, 29 § 3 mom., 33 § 2 mom., 46 och 47 §§ landskapslagen den 17 juli 1957 om allmänna vägar i landskapet Åland (23/57) samt fogas till 50 § sagda lag nya 4 och 5 mom. såsom följer:

3 §.

Till väg höra körbana och övriga trafikbanor, såsom gång- och cykelbana, samt de områden, anläggningar och anordningar, som varaktigt erfordras för deras bestånd och begagnande, såsom vägren, slänt, bankett, dike, mitt-, skilje- och gränsremsa, mötes-, vänd- eller hållplats, mindre upplags- eller parkeringsområde, som ansluter sig omedelbart till väg, så ock skyddsvärn, trumma, bro, färja med färjläge och färjled, brygga, som förklarats ansluten till väg, ävensom vägmärke. Till väg hör likaså område, som erfordras för tull- och passkontroll av vägtrafik över riksgränsen.

Till väg såsom dess biområden höra plats, som varaktigt erfordras för uttagning av väghållningsämnen, ävensom för väghållningen nödiga byggnads- eller upplagsområden samt till trafikanternas begagnande upplåtna allmänna parkerings- och lastningsområden samt de områden vid huvudväg, som erfordras för trafikanternas vila och förplägnad eller service för fordonen.

11 §.

- - - - -

Till underhåll av väg räknas:

1) påförande av väghållningsämnen, vägbanans jämnande, vägdamms bindande, då detta anses nödigt, åtgärd för vägens torrhållning, reparation och ombyggnad av trumma samt hållande av bro, brygga och färja i brukbart skick;

2) uppsättande av skyddsvärn, vägmärke eller annan dylik anordning;

3) avlägsnande av byggnader, upplag och anordningar, markhinder samt träd, buskar och, om så är nödigt, även annan växtlighet från vägområdet och invid vägen, såvida icke åtgärden med hänsyn till storleken av därmed förenade kostnader är att hänföra till vägförbättring;

-4-

4) drift av färja, anordnande av isväg i stället för färj- eller båtförbindelse, bevakning av bro samt öppnande och stängande av rörlig bro;

5) avlägsnande av snö- och ishinder samt åtgärder vid översvämning för vägens hållande i farbart skick, häri inbegripet vägens utstakande;

6) anordnande av tillfällig farväg med anledning av snö- eller annat naturhinder eller vägskada; samt

7) övriga åtgärder för vidmakthållande av väg i ett för samfärdseln tillfredsställande skick eller för avlägsnande av hinder invid vägen.

- - - - -

Vad i 1 och 2 mom. är stadgat äger icke tillämpning i fråga om underhåll av lastningsområde, som upplåtits till trafikanternas begagnande. I fråga om de områden, som reserverats för trafikanternas vila och förplägnad eller service för fordonen, tillämpas stadgandena i 1 och 2 mom., såvida icke om området genom avtal eller på annat sätt annorlunda föreskrivits.

18 §.

Landskapsstyrelsen må fastställa avgift för anlitage av till allmän väg hörande frigående färja. För begagnande av kabelfärja må avgift icke uppbäras.

29 §.

- - - - -

Vägrätten medför jämväl befogenhet att från det i besittning tagna området undanröja byggnader, upplag och anordningar samt växande gröda och annan växtlighet ävensom att utan hinder av stadgandena i 41 § på området uppföra av dess användningsändamål förutsatta byggnader och anläggningar eller tillåta uppförande av sådana.

- - - - -

33 §.

- - - - -

Har vid vägförbättring sträckningen av väg ändrats, upphör vägen till denna del att vara allmän väg, där ej i vägplanen bestämts, att vägen i sin gamla sträckning fortfarande skall förbliva allmän. Utan hinder härav må väghållaren nyttja vägområdet för andra vägändamål enligt vad därom i vägplanen bestämts eller eljest bestämmes. Där sådan bestämmelse icke meddelats, upphøre såväl användandet av vägområdet för vägändamål som ock vägrätten, efter det i 37 § avsedd vägförrättning eller annan expropriationsförrättning rörande vägområdet avslutats eller, om sådan förrättning icke äger rum, enligt vad därom särskilt beslutes.

- - - - -

Har förslag väckts om byggande av väg, skall det vara tillåtet att genom myndighets försorg utföra stakning, mätning, utpålning, kartläggning, undersökning av grund eller annan förberedande åtgärd på fastighet och att från denna taga till stakar och pålar erforderliga träd. Vid förrättningen skall tillses, att växande gröda eller skog icke onödigt skadas. Träd eller buske, som växer i trädgård eller som eljest tagits under särskilt omvårdnad, må icke utan ägarens medgivande skadas eller fällas.

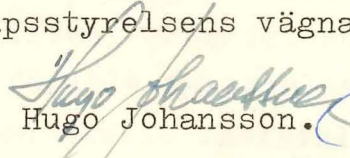
Är det vid utförandet av vägarbete nödigt att för dragning av kraft eller telefonledningar, inrättande av inkvarteringsplats, temporär reglering av trafiken, uppläggande eller forsling av material eller i annat sådant syfte begagna annan tillhörigt område utanför den för vägändamål i anspråk tagna marken, vare väghållaren berättigad att förfoga över området högst den tid vägarbetet pågår, såframt ej därigenom nämnvärt men tillskyndas fastigheten.

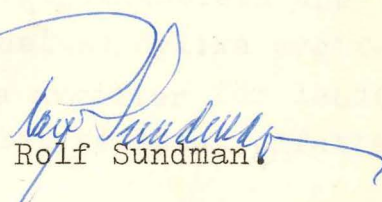
Vid handläggning av i 1 mom. nämnt ärende angående utfärdande av förordnande skall landskapsstyrelsen bereda de ifrågakommande fastighetsägarna och övriga sakägare tillfälle att bliva hörda i ärendet och delgiva vederbörande detta medelst kungörelse på kommunens anslagstavla, såsom i lagen om offentliga kungörelser (FFS 34/25) är stadgat. Därjämte skall om kungörelsens anslående på sökandens bekostnad i tillräckligt god tid meddelas i minst en på orten allmänt spridd tidning och skriftligt meddelande sändas till sådan i annan kommun bosatt sakägare, vars boningsort är i handlingarna angiven eller annars känd. Vid behov skall även kommunen höras i ärendet.

Beslut, genom vilket landskapsstyrelsen utfärdat i 1 mom. nämnt förordnande, skall delgivas de ifrågakommande fastighetsägarna och övriga sakägare med iakttagande av den i 4 mom. stadgade delgivningsordningen.

Mariehamn, den 24 oktober 1963.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.